

Z OBSAHU	Ježíšovo království nás neutiskuje, nýbrž osvobozuje. Promluva papeže Františka	04
	Mučedníci komunismu: Fr. Giovanni (Gjon) Fausti SJ	06
	Zázrak všech zázraků. Reálná přítomnost Krista v eucharistii	07
	Migrační krize: soucit a zdravý rozum	09

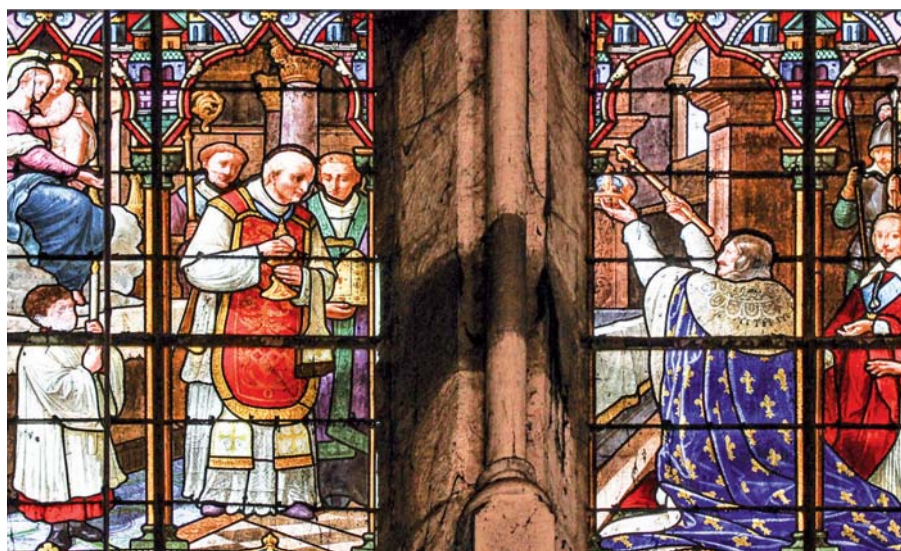
TRADICE OTCŮ

Z knihy „Následování Krista“
Tomáše Kempenského (15. století)

Nehleď příliš na to, je-li kdo s tebou nebo proti tobě, ale svým konáním dbej o to, aby ve všem, co činiš, byl s tebou Bůh. Měj dobré svědomí, a Bůh tě bezpečně ochrání. Neboť komu bude chtít Bůh být nápomocen, tomu ničí zvrácenost neuškodí. Dovedeš-li mlčet a trpět, nepochybně užtíš pomoc Páně. On ví, kdy a jak tě vysvobodit, a proto se máš odevzdat jemu. Je záležitostí Boha, aby pomáhal a vysvobozoval z jakéhokoli zmatku. Často velice prospívá k uchování větší pokory, když druzí znají a kárají naše chyby. [...] Pokorného Bůh chrání a vysvobozuje, pokorného miluje a utěšuje, k pokornému se sklání; pokornému dává hojnou milost a po jeho ponížení jej pozvedá k slávě. Pokornému odhaluje svá tajemství a sladce ho k sobě zve a přitahuje. Je-li pokorný zmaten, neztrácí klid, neboť je zakotven v Bohu, a ne ve světě.

Nemysli si, žeš v duchovním životě sebedméně pokročil, pokud se necítíš být horší než všichni ostatní. Udržuj v pokoji nejprve sebe, a teprve potom můžeš přivádět k pokoji jiné. Pokojný člověk je prospěšnější nežli sebelepší učenec. Vášnivý člověk i dobré věci obrací ve zlé a snadno uvěří, že dobré je zlé.

Člověk dobrý a pokojný obrací všechno k dobrému. Kdo žije opravdu v pokoji, nikoho nepodezírá. Kdo však je nespokojený a podrážděný, tím zmatají nejrůznější podezření; sám nedojde klidu a nestrpí, aby měli klid druzí. Často řekne, co by říkat neměl, a opomene, z čeho by měl větší užitek. Rozvažuje, co je povinností druhých, a zanedbává své povinnosti. Proto se nejdříve s horlivostí starej o sebe a potom může spravedlivě horlit vůči svému bližnímu.

Detail vitráže Ludvíkové baziliky. Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Modleme se za své vládcy

Nebývalý zájem projevila média o jednu mši svatou, kterou celebroul v pátek 20. listopadu kardinál Dominik Duka. Vy víte, milí čtenáři, že není naším zvykem komentovat zpravidla ty mainstreamové a neaktuálnější mediální smršťe a témata, které tak, jak rychle přišly, zase vyčpí s událostmi novými. Zhusta jsou to témata, která jsou nastražena otupělému lidu, jenž touží především po vzrušení, senzaci a podnětném prostředí pro vzbouření emocí. Když se ke klíčovým slovům přidá církev, bohoslužba a pak ještě jedno – prezident, sledovanost i čtenost je zaručena.

Média představila lánskou mši svatou jako gesto bezvýhradného souhlasu, ba přímo vyzdvižení osobnosti Miloše Zemana ze strany církve. A také, že „kardinál Duka, nejvýše postavený hodnostář římskokatolické církve u nás, potvrdil svou mši za Miloše Zemana snahu propojovat státní moc a náboženství,“ jak uvedl jeden z mnoha internetových

rychlokomentátorů. Na svém facebookovém profilu kardinál Dominik Duka opravil nepřesné znění zprávy ČTK o tom, že „odslovní mši na počest prezidenta Zemana“, když zdůraznil, že mše se na počest nikoho živého neslouží, kněz či biskup má tzv. intenci, tedy úmysl, vyjádřený v přímlovách, např. za vlast, národ nebo za zdravý a podobně. A co že se v přímlovách objevilo? Například prosba „o požehnání, sílu a moudrost pro prezidenta naší země“ nebo „za vysvobození rukojmí z Mali a zabránění teroristům v násilí“, dále též třeba prosba „za obrácení našeho národa, aby se navrátil k víře našich otců.“

Už svatý Pavel v listu Timotejovi vybízí k modlitbě za vládcy: „Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímlovky, díkůvzdání za všechny lidi, za vládcy a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti

Dokončení na str. 2

Foto: Flickr, CAFOD Photo Library (CC BY-NC-ND 2.0)

Papež František v Africe

Ve středu 25. listopadu papež František zahájil svou 11. zahraniční apoštolskou cestu a zároveň první na africký kontinent. Během pěti dnů navštívil tři státy v srdci Afriky: Keňu, Ugandu a Středoafričskou republiku. Hlavními tématy jeho cesty jsou otázky pokoje, mezináboženského dialogu a svědectví křesťanských mučedníků. Papež František zdůraznil, že svojí návštěvou má v úmyslu „přitáhnout pozornost k Africe jako celku“ a podotkl, že svět hledí na Černý kontinent jako na kontinent naděje.

V Keni papež pronesl projev k Agentuře OSN pro životní prostředí. Dalším významným okamžikem byla návštěva „Kangemi“, jednoho z nairobských slumů, a setkání Svatého otce s mladými lidmi na zcela zaplněném stadionu Kasarani s kapacitou sedmdesáti tisíc míst. Při tomto setkání předali mladí Keňané papeži nevšední dárek – tabulku vyznačující počet růženců, které se pomodlili na jeho úmysl.

Jedním z hlavních bodů programu papežova pobytu v ugandské Kampale byla mše svatá ke cti ugandských mučedníků za účasti 300 tisíc věřících a dále setkání s mladými lidmi, jichž dorazilo na 150 tisíc. Dialog s mladými Ugandany papež zakončil dvěma radami: „Nikdy se nepřestávejte modlit! Modlitba je nejsilnější zbraní mladého člověka, který otevírá srdce Ježíši a dává mu vstoupit. A když je vám těžko, jděte za naši Matkou. Modlete se k Panně Marii.“

Ve Středoafričské republice zmítané občanskou válkou mezi většinovými křesťany a menšinovými muslimy chce Svatý otec předat poselství míru a usmíření a vyzvat k ukončení „spirály násilí“. Svatý otec zavítá do mešity v jedné z nejnebezpečnějších čtvrtí hlavního města Bangui, navštíví uprchlický tábor a setká se s evangelickými křesťany i s muslimskou komunitou. Jedním z hlavních bodů programu bude otevření první Svaté brány jubilejního roku.

Ra Vat, TS ČBK

Dokončení ze str. 1

a vážnosti. To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu.“ Přidává se i papež František, který v září 2013 v jedné své homilii uvedl: „Existuje rozšířený zvyk nadávat na vládu a kritizovat, co se nedaří. Posloucháte zprávy v televizi – a politiky tam jen bijí holi. Čtete noviny – a také tam o nich mluví špatně a stále proti nim.“ Papež pak připouští, že „vládci jsou možná hříšníci, tak jako David, my ale máme spolupracovat – vyjádřit svůj názor, promluvit i opravit, neboť všichni musíme mít účast na společném dobru.“

I v naší české historii je tradicí církev modlit se za představitele státu. Jistě, samozřejmě jsou dobří vládci a pak ti, u kterých smysl pro společné dobro žije v oslabené míře či jsou přímo špatnými lidmi. Je však správné a skutečně nosné pro kulturu civilizace nebát se projevit úctu k úřadu bez ohledu na to, kdo jej zastupuje. Patří k nemocem naší doby, že jsme se tomu odnaučili. Podle mého soudu velmi rychle. Neměli bychom zapomenout, že *Te Deum* zaznělo jak od kardinála Tomáška po zvolení Václava Havla, tak i od kardinála Berana po volbě Klementa Gottwalda.

*Zdeňka Rybová
šéfredaktorka*

Australští biskupové se kvůli obraně manželství stali terčem antidiskriminační stížnosti

Katoličtí biskupové Austrálie se stali terčem antidiskriminační stížnosti, podle níž brožura, kterou biskupové šíří na obranu manželství, ponižuje homosexuály a transsexuály.

Antidiskriminační komise v ostrovním státě Tasmánie naplánovala slyšení ohledně stížnosti, kterou podala politička ze strany zelených Martine Delaney, jež se narodila jako muž, ale nyní žije jako žena. Delaney uvádí, že brožura biskupů nazvaná „Nezahrávejte si s manželstvím“ se jen naoko zabývá právy homosexuálů, ale ve skutečnosti poškozují „blaho párů stejného pohlaví a jejich rodin v celé Tasmánii“.

Tasmánský arcibiskup Julian Porteus Hobart je hlavním terčem této antidiskriminační stížnosti. Australští biskupové uvedli, že nemají v úmyslu znevažovat důstojnost homosexuálů. Zároveň církevní představitelé vyjadřují vážné znepokojení nad pokusem omezit svobodu náboženského vyznání.

CC

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárčům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Nigérie: Potřebujeme konkrétní pomoc pro vysídlené lidi vyhnané skupinou Boko Haram

„Bezpečnostní situace se zlepšila díky úsilí armády, která je zde přítomna, a tak se útoky Boko Haram snižují,“ řekl agentuře *Fides* Mons. Oliver Dash Doeme, biskup z Maiduguri, diecéze na severovýchodě Nigérie, která je nejvíce postižena násilím Boko Haram. Asi 60 tisíc věřících z této diecéze bylo nuceno opustit domov; 50 kostelů v diecézi bylo zničeno; za posledních šest let zde bylo zabito 150 tisíc lidí.

„Hlavním problémem je mnoho vnitřně vysídlených osob a uprchlíků (asi 60 tisíc) stále přítomných v naší diecézi, a to jak zde v Maiduguri, tak v některých vesnicích,“ říká biskup. „Potřebujeme materiální a finanční podporu, abychom mohli těmto lidem pomoci. Máme dvě kategorie lidí, kterým je třeba pomáhat: těm, kteří jsou stále ještě mimo domov, a těm, kteří se vracejí do svých původních vesnic, ale nemají vůbec nic, protože zuřiví bojovníci Boko Haram všechno zničili. Nemají ani jídlo ani práci.“

„Potřebujeme konkrétní pomoc od mezinárodního společenství, aby nigerijská mládež nevyrostala v nevědomosti a negramotnosti. Nemáme ani to nejzákladnější, jako je pitná voda, jídlo a léky,“ zdůraznil Mons. Doeme, jenž podpořil žádost o pomoc, která bude zaslána zástupcům Africké unie, Evropské unie a OSN.

Fides

Papež pochválil italské pro-life pracovníky

Při setkání s členy italského Hnutí pro život 6. listopadu papež František řekl: „Povzbuzuji vás, abyste pokračovali v důležité práci ve prospěch života od početí až po jeho přirozený konec.“ Papež zdůraznil, že by křesťané měli reagovat na všechny lidi, kteří trpí a ocitli se v nouzi. Otázal se: „Jak můžeme skutečně učit o důležitosti péče o druhé zranitelné bytosti, jakkoli nám mohou být nepříjemné nebo nepohodlné, pokud nedokážeme ochránit lidské embryo?“

František všem poděkoval a pochválil zejména ty, kdo pracují v centrech pomoci těhotným ženám. Poznamenal, že tato centra „vždy přijímala všechny bez ohledu na náboženství a národnost“. Když ženy, pro něž těhotenství představuje obtížnou situaci, získají pomoc, kterou potřebují, „dokáží pochopit lásku, život a triumf mateřství v nich samých“.

CC

Církev oslavila Den Bible

33. neděle v liturgickém mezidobí se ve všech farnostech českých i moravských diecézí slaví Den Bible. Kardinál Dominik Duka OP ve svém dopise k tomuto svátku informoval o závěrečném poselství 9. plenárního shromáždění Katolické biblické federace: biblická díla z celého světa se v něm zavazují, že přispějí k slavení Svatého roku milosrdenství vypracováním biblických materiálů o milosrdenství.

Biblické dílo se dlouhodobě věnuje tématům, která souvisejí s rodinou a jejími problémy, snaží se přispívat podle svých možností k evangelizaci současné evropské kultury, pořádá biblické duchovní obnovy a připravuje rozhlasové pořady s výkladem nedělních liturgických čtení, které vysílá rádio Proglas. Usiluje o to, aby Písmu svatému správně porozuměli všichni, kdo mají o četbu Bible zájem.

Kardinál Duka poděkoval všem za modlitby i finanční podporu Biblického díla a poprosil o podporu pro příští rok. Informace o aktivitách Biblického díla a možnostech jeho podpory najdete na internetových stránkách www.biblickedilo.cz.

<http://www.dominikduka.cz>

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

SLOVO KNĚZE

Blíží se Den lidských práv. Příležitost pro různá politická prohlášení. Většina euroatlantické společnosti je asi spokojena, jaké úrovně jsme dosáhli. Zdá se, že západní člověk má již všechna práva zajištěna... a může se začít zabývat „právy“ zvířat. Anebo může kritizovat a intervenovat jiné společnosti v Asii a v Africe, kde ještě zdaleka nejsou tak daleko. Jaká vyspělost a pokrok.

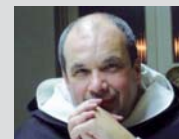
Jaká iluze a pokrytectví. Za clonou politické rétoriky a korektnosti se nachází do nebe volající bezpráví. Cudně se mlčí anebo mlží o tom, že je pošlapáváno první lidské právo – právo na život. V naší společnosti jsou denně zabíjeni bezbranní a nevinní lidé. Děje se tak na třech frontách: umělými potraty, v souvislosti s asistovanou reprodukcí a aplikací abortivní či potenciálně abortivní antikoncepce. Milionům lidských jedinců je tak násilně bráněno vyvíjet se, narodit se a žít. Tato válka, která se vede proti nejmenším, předčí všechny ostatní války a ozbrojené konflikty v dějinách.

Poslední týdny je Evropa na nohou kvůli terorismu v Paříži. Ano, jsme zděšeni. 130 lidských obětí. A kolik zraněných. Je nám jich líto, i jejich rodin. V naší vlasti je ale vyžádaným potratem obětováno stejné množství lidí každé dva pracovní dny! A k tomu zraněné matky. Proč nejsme podobně zděšeni? Proč o tom média mlčí? Proč tomu politici nezabrání?

Je to jeden z dokladů převrácenosti západní společnosti. Takzvané vyspělé státy, místo aby zajistily právo na život každému člověku a umožnily mu využít jeho dalších přirozených práv, legalizují a organizují zabíjení nejslabších. To volá po Božím trestu.

Modleme se, aby mocní tohoto světa prohlédli, dokud je ještě čas. A také se nebojme postavit na obranu a hájit právo na život našich nejmenších bratří a sester.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy*

JEŽÍŠOVO KRÁLOVSTVÍ NÁS NEUTISKUJE, NÝBRŽ OSVOBOZUJE

Promluva papeže Františka před Angelus o slavnosti Krista Krále

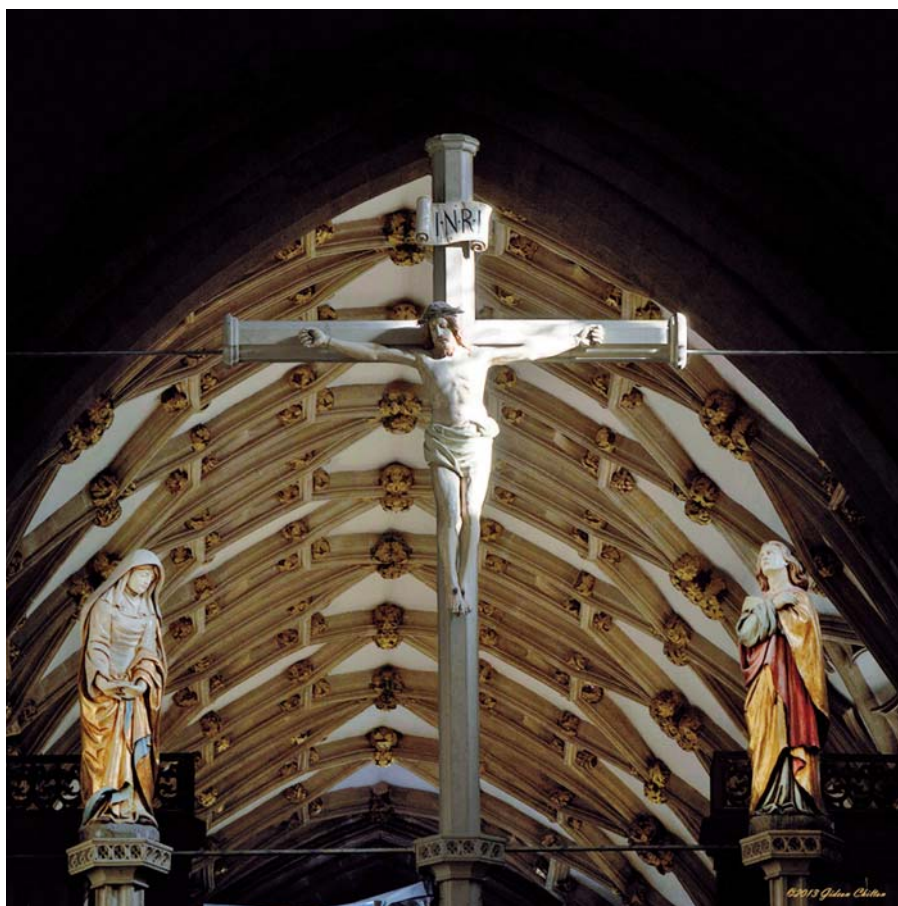

Foto: Flickr, gideonc (CC BY-NC 2.0)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!
Na tuto poslední neděli liturgického roku připadá slavnost Krista Krále. Dnešní evangelium nás nechává rozjímat o Ježíši stojícím před Pilátem jako král, jehož „království není z tohoto světa“ (Jan 18,36). To neznamena, že Kristus je králem *jiného světa*, ale že kraluje *jiným způsobem*, a přece je v tomto světě králem. Jde o protiklad mezi dvěma logikami. Světská (mondénní) logika staví na ambici, na konkurenci, bojuje zbraněmi strachu, vydíráním a manipulováním vědomí. Logika evangelia, tedy Ježíšova logika se však vyjadřuje v pokoře a zdarma, tiše, ale účinně mocí pravdy. Království tohoto světa se někdy řídí svěvolí,

rivalitou a útlakem; Kristovo království je „královstvím spravedlnosti, lásky a pokoje“ (preface).

Triumf kříže

Kdy Ježíš zjevil, že je králem? V události kříže! Kdo hledí na Kristův kříž nemůže nevidět překvapující a překypující štědrost lásky. Někdo může říci: „Otče, ale to bylo ztroskotání!“ – A právě ve ztroskotání hříchu – neboť hřích je ztroskotáním – ve ztroskotání lidských ambicí tkví triumf kříže, překypující štědrost lásky. Ve ztroskotání kříže se skvěje láska, kterou Ježíš dává zdarma. Když křesťan mluví o moci a síle, vztahuje se k moci kříže a k síle Ježíšovy lásky: lásky, která

zůstává pevnou a celistvou, i když je odmítána, a vyjevuje se jako plnost života zcela vydaného naprostým sebeobětováním za lidstvo.

Dal svůj život za mne

Na Kalvárii se kolemjdoucí a starší vysmívají Ježíši přibitému na kříži a provokují jej: „Zachraň sám sebe a sestup z kříže“ (Mk 15,30). Ježíšova pravda však paradoxně zní ve výsměchu jiných protivníků, kteří se posmívají: „Sám sobě pomoci nemůže!“ (v. 31). Kdyby Ježíš sestoupil z kříže, podlehl by pokušení vládce tohoto světa. Ježíš však nemůže zachránit sám sebe právě proto, aby mohl zachránit druhé; právě proto, že dal svůj život za nás, za každého z nás. Říci, že Ježíš dal život za svět, je pravda, ale hezčí je říci, že Ježíš dal svůj život za mne. Každý z nás ať si dnes v srdci řekne: „Dal svůj život za mne“, aby mohl zachránit každého z nás, z našich hříchů.

Silou Kristova království je láska

A kdo to pochopil? Dobře to pochopil jeden ze dvou zločinců, kteří byli ukřižováni spolu s ním, onen dobrý lotr, který jej prosil: „Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království“ (Lk 23,42). Byl to však zločinec, byl zkažený, odsouzený za krutosti, kterých se ve svém životě dopustil. Zahlédl však v Ježíšově postoji, v Ježíšově mírnosti, lásku. Silou Kristo-

Ve ztroskotání kříže se skvěje láska, kterou Ježíš dává zdarma. Láska, která zůstává pevnou a celistvou, i když je odmítána, a vyjevuje se jako plnost života zcela vydaného naprostým sebeobětováním za lidstvo.

va království je láska. Proto nás Ježíšovo království neutiskuje, nýbrž osvobozuje od našich slabostí a ubohosti, dodává nám odvahu vydat se cestami dobra, smíření a odpuštění. Hledme na Ježíšův kříž, hledme na dobrého lotra a všichni společně řekněme to, co pověděl dobrý lotr: „Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do své-

ho království.“ Všichni společně: „Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království“. Když zjistíme, že jsme bezmocní, hříšníci a ztroskotanci, prosme Ježíše: „Pamatuj na mě!“

Vzhledem k množství svárů ve světě a nesčetným zraněním na těle lidí prosme Pannu Marii, aby nám byla oporou

v naší snaze následovat Ježíše, našeho krále, a zpřítomňovat jeho království v gestech něhy, porozumění a milosrdenství.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezitimulky redakce)*

NA DÁVNÝCH PERIFERIÍCH

Svět s Afrikou nepočítá. Navzdory zdánlivé dekolonizaci nadále zůstává oblastí divoké těžby surovin. Pouze skuteční vládcí a systém loutkových vlád jsou o něco skrytější. Místo oficiálních protektorátů tu vládou zájmy mocných a korupce. S Afrikou se tedy nepočítá a tak to má zůstat i nadále.

Jinak je tomu v Církvi. Africké církevní komunity se už plně emancipovaly. Jediné, co jim ještě chybí, je materiální nezávislost. Avšak po duchovní, teologické a pastorační stránce jde Církev v Africe už vlastní cestou, stala se dospělým a důležitým prvkem obecné Církve a její hlas má stále větší váhu. Projevilo se to na poslední synodě biskupů o rodině. Biskupové Černého kontinentu přijeli dobře připravení, s jasnou a pro celý světadíl společnou vizí rodiny. Jejich názor bylo nutné brát v potaz. Vyřazení tématu homosexuálních svazků ze synody o rodině je do značné míry jejich zásluha. Stejně jako poměrně umírněné stanovisko v otázce rozvedených.

Všem se to ovšem nelíbí. Kardinál Walter Kasper, hlavní inspirátor změn, už na první synodě odbyl africké biskupy pohrdlivě – nechceme-li říct přímo rasisticky – s tím, že mají mlčet k tématům, která jsou pro ně tabu.

Neméně urážlivě se o africké Církvi vyjadřuje kardinál Godfried Danneels, někdejší bruselský metropolita. Nebere vůbec na vědomí rozdíly mezi dynamikou se rozvíjející Církvi v Africe a zničenou Církvi v Belgii. Vymezuje se proti Afričanům, aby se snad v nadšení nad úrovní náboženské praxe a vysokým počtem povolání neopovažovali Belgičany

poučovat. Podle kardinála Danneelse, který byl přes třicet let belgickým primásem, je sekularizace a rozklad Církve nevyhnutelným procesem, který dostihne také Černý kontinent. Belgický hierarcha nebere vůbec v úvahu, že africká Církev

Z návštěvy papeže Františka v Keni
Foto: Flickr, CAFOD Photo Library (CC BY-NC-ND 2.0)

Papež František ocenil mládí Afriky, bohatství, kterého se jiným světadílům nedostává, totiž děti.

není jen slepým následovníkem evropských vzorců, nýbrž jde vlastní cestou, která jí zajistila životnost.

Afrika je také kontinentem současných mučedníků. Mučedníků zapomenutých, vytěsňených z našeho vědomí. Proč? Protože pro západní křesťany je to

stále kontinent divochů, necivilizovaná oblast, kde se může dít cokoli. Nedávno si toho povšiml vrchní římský rabín, který se solidarizoval s pronásledovanými křesťany, ale zároveň dost ostře kritizoval jejich západní souvěrce za to, že mlčí a nevystupují dost důrazně na jejich obranu. My Židi reagujeme na projevy antisemitismu daleko lépe, napsal rabín Di Segni.

Do této Afriky se vydal František. Ve chvíli, kdy píšu tato slova, jeho cesta teprve začíná. Afrika potřebuje Petrovu podporu neméně než všichni jiní a dokáže se radovat z jeho přítomnosti. Je to objevná cesta rovněž pro Františka samého. Papež Bergoglio tento kontinent nezná. V prvních promluvách ocenil jeho mládí, bohatství, kterého se jiným světadílům nedostává, totiž děti. Připomněl roli silných rodinných vazeb. Na vlastní oči se přesvědčil o plodech boomeru povolání. Před duchovními nešetřil hořkými slovy, vyžadoval od nich výlučné následování Krista – až na kříž, bez hledání bohatství, moci či prestiže. Zároveň ale papež v rozkvětu afrických povolání zahlédl Boží prst. Ujišťoval, že když v nich Pán Bůh své dílo započal, dovede je také do konce.

V každém případě je vidět, že papež se v Africe cítí dobře. Dost možná se z ní vrátí proměněný.

Krzysztof Bronk

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Fr. Giovanni (Gjon) Fausti SJ

Mezi prvními zatčenými kněžími v Albánii po roce 1945 byli často řeholníci, kteří přišli do země ze zahraničí, nejčastěji z Itálie. Zakusili stejně kruté zacházení jako albánští duchovní.

Gjon Fausti se narodil 19. října 1899 v obci Marcheno u Brescie v severní Itálii jako první z dvanácti synů Antonia a Marii Sigolini Fausti. Studoval nejprve v menším semináři v Brescii, následně v kněžském semináři Lombardo v Římě. V roce 1920 složil doktorát z filosofie a poté z teologie na Papežské gregoriánské univerzitě v Římě. Kněžské svěcení přijal 9. července 1922. Stal se profesorem filosofie v diecézním semináři v Brescii. 30. října 1924 byl se souhlasem biskupa přijat do jezuitského řádu, časné sliby složil v roce 1926, věčné v roce 1937 v Miláně. V roce 1929 byl poslán jako misionář do Albánie a přednášel jako profesor filosofie v kněžském semináři v Shkodře. K této zemi získal blízký vztah a naučil se rovněž albánštinu. Po návratu do vlasti v roce 1932 působil v Mantově, opět jako vyučující filosofie. Ve 30. letech prodělal tuberkulózu a musel se několik let léčit – delší čas strávil Jižním Tyrolsku a pak v Davosu ve Švýcarsku. Od roku 1936 až do roku 1942 vyučoval filosofii a Písmo svaté na řádové škole v Gallarate. Mimo pedagogickou činnost se věnoval také psaní teologických textů o islámu a filosofických studií, často v předních církevních periodikách.

Na straně albánského lidu

V roce 1942 byl jmenován rektorem Papežského semináře ve Shkodře v Albánii a stal se také viceprovinciálem řádu. V zůstale zemi se stal průkopníkem křesťansko-muslimského dialogu. Už v roce 1937 založil společnost Amici Oriente Islamico, usilující o přátelský a otevřený vztah vyznavačů obou náboženství. Zvláště muslimští horalé často pohlíželi na katolíky s nedůvěrou jako na cizorodý prvek, spjatý s italskou okupační nadvládou. Otec Fausti byl Ital, ale neztotož-

nil se s fašismem a kritizoval fašistický postup proti albánskému lidu. Od roku 1943 působil v Tiraně a věnoval se také publicistice. V roce 1944 byl vážně zraněn ustupujícími nacistickými vojáky – postřelen do plic, když se snažil pomoci lidem tím, že je ukryl v kostele.

Fr. Giovanni (Gjon) Fausti SJ
Foto: <http://www.santiebeati.it>

Jsem rád, že mohu zemřít kvůli tomu, že jsem plnil svou kněžskou službu. Ať žije Kristus Král!

Ať žije Kristus Král!

Po uchopení moci komunisty v zemi patřil Gjon Fausti jako výrazně exponovaný kněz a řeholník, navíc italského původu, k prvním zatčeným. Představitelé nového režimu chtěli zničit jezuitské domy i seminář a eliminovat takto vliv prozápadně orientovaných duchovních, v nichž spatřovali potenciální ohrožení své vlády.

Tajná policie Sigurimi jej zatkla 31. prosince 1946 s dalším jezuitou P. Danielem Dajanim a několika seminaristy a uvěznila je ve Shkodře. 22. února 1946 byli ve vykonstruovaném procesu obviněni ze zrady a špionáže ve prospěch Vatikánu a odsouzeni k trestu smrti. Otcí Faustimu i Dajanimu bylo jako Italům samozřejmě předhazováno obvinění ze spolupráce s fašisty. Oba byli také obviněni z organizování protikomunistického hnutí v kněžském semináři, kde působili, a podílu na vytváření protistátní organizace. Na konci procesu vystoupil bohoslovec Mark Çuni, který odmítl jejich vinu a podíl na odbojové činnosti. Pronesl slova: „Jestliže my jsme vinni, pak na těchto dvou (Fr. Fausti a Fr. Dajani) není ani stín provinění.“ Kol Dhimitri, obhájce Fr. Faustiho a Fr. Dajaniho, otevřeně řekl předsedovi soudu: „Pokud odsoudíte tyto dva kněze, připojíte je k zástupu mučedníků katolické církve a vyvoláte pouze hněv proti sobě.“ Přesto byl P. Fausti v pondělí 4. března 1946 v 5 hodin ráno vedle hřbitova Remaj u Shkodry zastřelen. Jeho poslední slova zněla: „Jsem rád, že mohu zemřít kvůli tomu, že jsem plnil svou kněžskou službu. Pozdravujte mé spoluobraty, kněze a otce arcibiskupa. Ať žije Kristus Král! Ať žije Albánie!“

Mapování životního osudu tohoto svědka víry bylo zahájeno až po pádu komunistického režimu v Albánii. V roce 2002 byl otevřen diecézní proces přípravy beatifikace čtyřiceti albánských mučedníků, mezi nimiž nechybí jméno otce Faustiho.

Vojtěch Vlček

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracovník Ústavu pro studium totalitních režimů

ZÁZRAK VŠECH ZÁZRAKŮ

Reálná přítomnost Krista v eucharistii

Ve středu života celé Církve stojí eucharistie. Proč je eucharistie tak významná? Proč je tolik oslavována? Proč ji Bůh dosvědčil mnoha zázraky? Je to proto, že eucharistie je samotným Kristem, přítomným, obětovaným a přijímaným pod způsoby chleba a vína.

Eucharistický zázrak v Bolseně

Píše se rok 1263. Jeden český kněz jménem Petr koná pouť do Věčného města Říma. Co je důvodem této jeho pouti? Sužují ho pochybnosti, zda je v eucharistii pod způsoby bílé hostie a vína skutečně přítomen náš Pán Ježíš Kristus, a chce se tudíž na hrobě svatých apoštolských kníží Petra a Pavla modlit za upevnění své víry. Na zpáteční cestě se zastavuje v městě Bolseně ve střední Itálii, kde ve starobylé bazilice svaté Kristiny brzy ráno slaví mši svatou. Když na oltáři v katakombách, nedaleko od hrobu svaté Kristiny, křesťanské dívky, která byla umučena v 3. století v době pronásledování za císaře Diokleciána, pronáší konsekrační slova nad chlebem a vínem, je znovu trýznivě přepaden pochybnostmi. Avšak ve chvíli, kdy láme Tělo Páně, vytryskne z něho krev, která zbarví do ruda části korporálu i oltářních pláten. Lidé volají: „Zázrak!“ a samotný kněz Petr utíká do blízkého města Orvieta, kde v té době sídlí se svým dvorem papež Urban IV.: vše mu vyznává a papež vysílá do Bolseny orvietského biskupa Jakuba. Ten na místě vše prozkoumá a odnáší v průvodu do Orvieta spolu s Tělem Páně i korporál a oltářní plátna s krvavými skvrnami. Papež nečeká, až průvod dorazí do Orvieta, ale jde mu naproti a setkává se s ním na jednom mostě v blízkosti města.

Ustanovení svátku Božího těla

Urban IV., než se stal papežem, byl arcijáhmem ve vlámském městě Lutychu, a tak zde mohl být svědkem svátku Božího těla, neboť v lutyšské diecézi byl tento svátek zaveden nejprve: v roce 1246 na základě soukromého zjevení augustiniánské řeholnice, svaté Juliáně z Cornillonu. A Urban IV. již jako papež vážně

přemýšlí o tom, že by tento svátek rozšířil na celou Církev. V zázraku v Bolseně vidí jakési poslední „třuknutí“ z nebe, a tak svou bulou *Transiturus* z roku 1264 skutečně ustanovuje, aby se svátek Božího těla slavil v celé Církvi. V Orviету tehdy „náhodou“ pobývá a učí svatý Tomáš Akvinský, a tak tohoto „nejučenějšího ze svatých a nejsvětějšího z učenců“, jak

Eucharistický zázrak v Bolseně
Foto: <http://dwellingwiththespirit.blogspot.cz>

bývá svatý Tomáš Akvinský někdy nazýván, pověří, aby pro nový svátek připravil liturgické texty.

Stopy bolsenského zázraku přetrvávají až do dnešní doby: v orvietské katedrále se uchovává relikviář s korporálem s krvavými skvrnami – ten se v Orviету nosí v průvodu Božího těla vedle monstrance s Tělem Páně – a v bazilice svaté Kristiny v Bolseně mají oltářní kameny s krvavými skvrnami – a i ty se nosí v průvodu Božího těla v Bolseně.

Eucharistické zázraky dosvědčují reálnou přítomnost Krista

Bolsenský zázrak není určitě jediným: kolik se jich na různých místech světa událo před tím a po něm, a to až do současnosti! K jednomu takovému zázraku došlo např. nedávno v Buenos Aires

v Argentině, v době, kdy tam byl arcibiskupem kard. Jorge Maria Bergoglio, tedy budoucí papež František.

Proč vlastně Bůh tyto zázraky koná? Působí je proto, aby potvrzovaly pravdivost mnohem většího zázraku – opravdového „zázraku všech zázraků“¹ –, avšak zároveň skrytějšího zázraku, a tím je skutečná, reálná přítomnost Pána Ježíše Krista v eucharistii. Eucharistie je skutečně „zázrak všech zázraků“, neboli, jak řekl otec biskup Josef Hrdlička ve svém slavnostním kázání o svátku Božího těla letos v Olomouci, „dar všech darů“ a „poklad všech pokladů“. A obdobně se vyjadřuje již jmenovaný svatý Tomáš Akvinský, eucharistický učitel a světec, když ve své *Teologické sumě* píše, že v Nejsvětější svátosti je podstatně obsaženo „obecné duchovní dobro celé Církve“.²

Jedině víra nám odkrývá tajemství eucharistie

Je tomu tak skutečně? Je skutečně eucharistie „zázrak všech zázraků“, „dar všech darů“, „poklad všech pokladů“ a „obecné duchovní dobro celé Církve“? Vždyť ta konsekrovaná bílá hostie (nebo řečeno přesněji: její způsoby) je tak nepatrná a na první pohled tak bezvýznamná, až se takřka vedle jiných, zdánlivě mnohem velkolepějších skutečností ztrácí! Vždyť ji musíme umísťovat do monstrance, aby alespoň trochu vynikla!

¹ Svatý Tomáš Akvinský kráčí ve stopách církevních Otců a označuje za „zázrak zázraků“ („*miraculum miraculorum*“) *in sensu stricto* tajemství vtělení Božího Syna (srov. např. *De potentia*, q. 6, a. 2, ad 9). Můžeme však toto označení přeneseně použít i na tajemství eucharistie, neboť je s tajemstvím vtělení tak úzce propojeno.

² *Summa theologiae* III, q. 65, a. 3, ad 1.

Foto: Flickr, Ondřej Šálek (CC BY 2.0)

Jistě, k tomu, abychom viděli nesmírnou velikost a vznešenost eucharistie, nestačí tělesné oči – svatý Tomáš Akvinský ve svém známém hymnu *Klaním se ti vroucně* (*Adoro te devote*) zpívá: „*zrakem, hmatem, chutí tebe nevnímám*“ –, ale jsou zapotřebí oči víry, které „vidí“ neviditelné: hymnus proto pokračuje slovy: „*a jen sluchem svým tě jistě poznávám. Věřím vše, co hlásal světu Kristus Pán, v něm je základ pravdy lidstvu všemu dán.*“ Sluchem totiž nasloucháme Božím slovu, které pak přijímáme vírou, a tato víra je tou jedinou, která nám odkrývá tajemství eucharistie: odkrývá, že za způsobami chleba a vína, nepatrnými a takřka přehlédnutelnými, které vnímáme tělesnými očima a případně jinými smysly, je „*pravdivě, skutečně a podstatně*“⁴³ přítomen Ježíš Kristus.

Ustanovení eucharistie při poslední večeři

Pokusme se alespoň trochu poodhrnout závěs tohoto velikého tajemství. V synoptických evangeliích a v 1. listu svatého Pavla Korinťanům nacházíme zprávu o ustanovení eucharistie. Uvádí se zde, že Pán Ježíš při poslední večeři vzal chléb, požehnal ho, lámal a dával svým učedníkům se slovy: „*To je mé tělo, které se za vás vydává. To konejte na mou památku!*“ (Lk 22,19; srov. Mt 26,26; Mk 14,22; 1 Kor 11,24) Nesmíme zapomínat na to, že ten, kdo pronáší tato slova, není nikdo jiný a menší než samotný Bůh, samotný

vtělený Boží Syn Ježíš Kristus. Proto jsou tato slova božsky účinná a to, co říkají, ihned uskutečňují: ihned působí, že chléb přestává být chlebem a stává se skutečným Kristovým tělem. Z původního chleba zůstávají zachovány jen jeho způsoby, které skrývají Kristovo tělo a zároveň na něho ukazují.

Eucharistie je sám Kristus, živý a oslavený. Je to zázrak všech zázraků, dar všech darů, poklad všech pokladů, duchovní dobro celé Církve.

Totéž se opakuje o něco později, kdy Pán Ježíš bere do rukou kalich s vínem, vzdává díky, podává jej svým učedníkům a říká: „*To je má krev, krev nové smlouvy, která se prolévá za mnohé.*“ (Mk 14,24; srov. Mt 26,28; Lk 22,20; 1 Kor 11,25) I v tomto případě jeho božsky účinná slova působí, že víno přestává být vínem a stává se skutečnou Kristovou krví. Z původního vína zůstávají zachovány jen jeho způsoby, které skrývají Kristovu krev a zároveň na ni ukazují.

Přepodstatnění chleba a vína při mši svaté

A totéž se z Kristova ustanovení – z jeho ustanovení slovy: „*To číňte na mou památku!*“ (1 Kor 11,24–25; srov. Lk 22,19) –

opakuje při mši svaté. Ve chvíli, kdy kněz pronáší slova: „*toto je mé tělo, které se za vás vydává*“, a pak slova: „*toto je kalich mé krve, která se prolévá za vás a za všechny na odpuštění hříchů. Toto je smlouva nová a věčná*“, chléb se stává Kristovým tělem a víno Kristovou krví. Vždyť kněz nepronáší tato slova vlastním jménem, ale v Kristově jménu a v Kristově moci – takřka propůjčuje svá ústa Kristu –; neříká: „*Toto je Kristovo tělo*“, nýbrž: „*Toto je moje tělo*“; neříká: „*Toto je kalich Kristovy krve*“, nýbrž: „*Toto je kalich mé krve*“. Tudíž samotný Kristus pronáší tato slova v osobě svého kněze – ústy svého kněze –, a proto není divu, že působí totéž, co při poslední večeři, a že zde opět máme Kristovo tělo pod způsobou chleba, bílé hostie, a Kristovu krev pod způsobou vína.

Pod obojí způsobou je přítomen celý Kristus

Je však pod způsobou chleba přítomno jen Kristovo tělo a pod způsobou vína jen Kristova krev? Nikoli, vždyť se jedná o živé Kristovo tělo a o živou Kristovu krev. Pod způsobou chleba je tak přítomno Kristovo tělo a zároveň jeho krev, jeho lidská duše a jeho božství. Obdobně pod způsobou vína je přítomna Kristova krev a zároveň jeho tělo, jeho lidská duše a jeho božství. Pod obojí způsobou chleba a vína je tak přítomen „*sám Kristus, živý a oslavený*“⁴⁴ Ježíš Kristus, pravý Bůh a pravý člověk. Otec Armando Banderera OP, velký španělský teolog 20. století, to vyjádřil prostě, stručně a hluboce, když napsal: „*když říkáme eucharistie, to, co říkáme ve skutečnosti, je Ježíš.*“⁴⁵

Je-li eucharistie samotným Ježíšem Kristem, přítomným, obětovaným a přijímaným pod způsoby chleba a vína, je pak jasné, že není přehnané, ale naopak zcela pravdivé, když ji nazýváme „*zázrakem všech zázraků*“, „*darem všech darů*“, „*pokladem všech pokladů*“ a „*obecným duchovním dobrem celé Církve*“.

Spojení s Kristem jako hlavní plod svatého přijímání

Kristus je také tím nejlepším darem eucharistie. Když *Katechismus katolické církve* mluví o „*ovoci přijímání*“, o plodech svatého přijímání, vypočítává mnohé: uchování, rozmnožení a obnovení

milosti přijaté při křtu čili naší účasti na Božím životě, na Boží přirozenosti; zahrazení všedních, lehkých hříchů; ochranu před smrtelnými, těžkými hříchů; spojení věřících v jedno mystické tělo Církve; záruku budoucí nebeské slávy.⁶ Všem těmto plodům svatého přijímání však předesílá první a nejdůležitější: „Přijímáním vzrůstá naše spojení s Kristem. Přijímat tělo Páně přináší jako hlavní plod spojení s Ježíšem Kristem.“⁷

Pro toto spojení s Ježíšem Kristem má vedle svatého přijímání jistě velkou důležitost úcta k eucharistii mimo mši svatou, tedy eucharistické průvody, eucharistická adorace a návštěva Pána Ježíše ve svatostánku, kdy se mu můžeme klanět, chválit ho, děkovat mu a prosit ho; kdy s ním můžeme mluvit od srdce k srdci, zcela upřímně a otevřeně, jako se svým nejlepším přítelem.

Na závěr nemůžeme nezpomenout na svatého Jana Pavla II., velkého eucharistického papeže, který zemřel uprostřed Roku eucharistie, jež sám vyhlásil. Ještě předtím, v roce 1996, když se slavilo 750. výročí ustanovení svátku Božího těla, poslal svůj list lutyšskému biskupovi, v němž právě vyzdvihuje důležitost eucharistické adorace pro spojení s Kristem. Slova tohoto listu budou tak tou nejlepší pečetí naší úvahy: „Když setrvá-

váme v tichosti před Nejsvětější svátostí, je to Kristus, zcela a skutečně přítomný, kterého objevujeme, kterému se klaníme a s kterým navazujeme vztah.“⁸

P. Štěpán Maria M. Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Maria M. Filip OP, Th.D., vyučující na CMTF UP a na Angeliku v Římě

³ TRIDENTSKÝ KONCIL: 13. zasedání (11. 10. 1551): Dekret o nejsvětější svátosti eucharistie, kán. 1. In: *Dokumenty Tridentského koncilu*. Přel. Ignác Antonín Hrdina. Praha: Krystal OP, 2015, s. 91: „vere, realiter, et substantialiter“.

⁴ *Katechismus katolické církve*, č. 1413.

⁵ *La Virgen e los Sacramentos*. Madrid: Rialp, 1978, s. 141: „al decir eucaristía, lo que en realidad decimos es Jesús.“

⁶ *Srov. Katechismus katolické církve*, č. 1392ss.

⁷ *Tamtéž*, č. 1391.

⁸ Apoštolský list *En 1246*, č. 3. In: *AAS*, 89 (1997), s. 49.

MIGRAČNÍ KRIZE: SOUCIT A ZDRAVÝ ROZUM

Přežije křesťanství v Evropě kombinaci muslimské imigrace a evropské naivity?

Jedním z nejpozoruhodnějších rysů migrační krize v Evropě je úroveň debat, které ji obklopují. O významných věcech se rozhoduje způsobem, jež bychom mohli nazvat „emoční křeč“.

Kromě vysokého počtu lidí, o něž se jedná, je jedním z nejpozoruhodnějších rysů migrační krize v Evropě úroveň debat, které ji obklopují. Jde o stupeň emocí, který, jak se zdá, příliš neodpovídá vážnosti situace. O významných věcech se rozhoduje způsobem, který komentátor listu *Mail on Sunday* Peter Hitchens nazývá „emoční křeč“.

To neznamená, že by tíživá situace uprchlíků neměla vyvolávat emoce. Problém nastává, když komentátoři, státní úředníci a představitelé církve představují situaci jako dickensovské dilema, které člověku neoponechává jinou možnost než postavit se na stranu buď bezcitného pana Scrooge, nebo ubohého malého Tima z Dickensovy povídky Vánoční koleda.

Pro mnoho lidí byl rozhodujícím argumentem obrázek utopeného syrského

Foto: Wikipedia, Ggia (CC BY-SA 4.0)

dítěte, který obletěl svět. Samozřejmě není pochyb o tom, co je třeba udělat, když si ve vodě všimnete topícího se chlapce nebo když vám na dveře zaklepe hladový člověk. Tato fotografie nám však neříká vůbec nic o tom, jakou imigrační politiku by měly vlády přijmout. Lze argumentovat tím, že kdyby evropská imigrační politika byla méně liberální a so-

ciální dávky méně štedré, méně lidí by riskovalo život, aby se do Evropy dostalo.

A co obrázky, které nevidíme – obrázky evropských obětí neuvážených imigračních programů? Právě teď hledím na fotografii sedmaosmdesátiletého Holanďana ležícího na nemocničním lůžku s rozbitým, černomodrým obličejem. Spolu se svou šestaosmdesátiletou manželkou, která stejně jako on přežila holocaust, byli ve svém bytě napadeni dvěma muži marockého původu, kteří je hodili na podlahu, opakovaně do nic kopali a řvali: „Špinaví Židi! Váš majetek odteďka patří nám.“ Manželé, kteří dosud žili samostatně, jsou nyní v domově pro postižené, odkázáni na invalidní vozíky.

Takové záběry ve večerních zprávách nevidíme, ani fotografie potlučených a zkrvavených obětí znásilnění ve Švéd-

sku, které je nyní díky muslimským přistěhovalcům hlavním městem znásilnění na severní polokouli. V Rotherhamu v Anglii pákistánské gangy znásilnily za patnáct let 1 400 mladistvých dívek, ale najít článek o těžké situaci obětí dá hodně práce. A to proto, že takové příběhy neodpovídají standardním pohádkám o mírumilovných muslimech hledajících lepší život a vzdělání pro své děti.

Jsme svědky konce Evropy?

Takových lidí je samozřejmě mnoho. Avšak nyní je už jasné, že velká většina současné vlny migrantů-uprchlíků jsou mladí svobodní muži. Média stále dávají přednost detailním snímkům žen vypadajících jako madony s dítětem, ale širší záběry nabízejí zcela odlišný pohled.

Celkový obraz nám říká, že jsme možná svědky konce Evropy. O nadcházející islamizaci Evropy píší historici a žurnalisté už nějakou dobu, ale jak ubíhá čas, mění se časové předpoklady. Původní prognózy předpovídaly, že k převzetí kontinentu muslimy dojde někdy během tohoto století, potom se odhad posunul na jeho polovinu, a když se obrázek vyjasnil, přibližně na rok 2030. Vzhledem k nové záplavě migrantů bude teď možná na pořadu dne další revize. Nový román Michela Houellenbecqa *Soumission* (česky vyšel letos v říjnu pod názvem *Podvolení* v nakladatelství Odeon. Pozn. překl.) předpovídá zvolení muslima francouzským prezidentem v roce 2022.

Migrace jako dobovačný nástroj

I když média mají sklon zacházet s migrační krizí jako s něčím nepředvídaným, podmínky k ní se chystaly léta. V kombinaci s vysokou porodností muslimů a kolabující porodností rodilých Evropanů předznamenává masivní transformaci evropské kultury. Někdo by řekl, že transformace je úmyslný proces. Sam Solomon a Elias Al Maqdis ve své knize *Modern Day Trojan Horse: The Islamic Doctrine of Immigration* (Moderní trojský kůň: Islámská imigrační doktrína) z roku 2009 poukazují na to, že muslimové historicky využívali migraci jako dobovačný nástroj. Bývalý alžírský prezident Houari Boumediene v projevu v OSN v roce 1974 předpovídal: „Jedno-

ho dne milióny mužů odejdou z jižní polokoule na sever... A nepůjdou tam jako přátelé, nýbrž aby ji dobyli.“

Krise identity, nebo přežití?

Vzhledem k ohrožení evropské civilizace je s podivem, že tolik komentátorů chápe krizi především jako příležitost přivítat Jiné Lidi, překonávat iracionální obavy a prokazovat soucit. Zdá se, že katoličtí představitelé se bohužel přidali k tomuto jednostrannému chóru. Vezměme si např.

Zdá se, že jedinou otázkou, o níž v současné krizi jde, je: „Budou Evropané soucitní?“ Je však třeba položit si jiné klíčové otázky, např.: „Přežije Evropa jako Evropa?“

Foto: <http://www.moralhealth.com>

výroky P. Matthewa Gardzinského, který vede sekci pro migranty v Papežské radě pro pastorační migrantů a lidí bez domova. V rozhovoru pro *Catholic News Agency* P. Gardzinski líčí běžence v dosti růžových barvách. „Zatímco jedna země migrující osoby ztrácí,“ podotýká, „země, která je přijme, získává jejich myšlenky a kreativitu.“ Zdá se, že jeho názor na Evropany je méně vřelý. Podle článku má obavy z „xenofobních, restriktivních či bojácných postojů“. A co je za tímto strachem? „Je to opravdu něco objektivního,“ táže se, „nebo je to záležitost spíše subjektivní, protože se cítím ohrožen nebo napaden?“

„Je to opravdu něco objektivního?“ P. Gardzinski by se měl zkusit zeptat obětí znásilnění v Rotherhamu nebo Švéd-

sku. Jeho obavy však nesouvisí s existujícími skutečnostmi, nýbrž s psychickými stavy. Povahu evropské migrační krize vidí spíše jako krizi identity – „výzvu k budování naší vlastní identity“ v multikulturních liniích. Lze předpokládat, že se to má uskutečnit pomocí překonávání iracionálních strachů (v psychologické hantýrce „islamofobie“). To, co mu uniká, je skutečnost, že pro Evropu nejde o krizi identity, nýbrž o krizi přežití – krizi, která může velmi snadno vést ke konci křesťanství na kontinentu.

Soucit versus netolerance?

Mnoho katolických představitelů líčí situaci utečenců jako případ soucitu versus netolerance. Skutečnost je mnohem složitější. Avšak jako je těžké ignorovat obrázek utopeného chlapce, je také obtížné přit se s připomínkami toho, že svatá Rodina byla uprchlíky v Egyptě, že Židé byli napomínáni, aby milovali cizince, „protože jste byli cizinci v egyptské zemi“, a že Kristus řekl svým učedníkům, že přijímají-li příchozí, přijímají jeho.

Ale co když je v zemi 44 milionů příchozích? To je odhadovaný počet muslimů žijících v Evropě (včetně Ruska) v roce 2010. Někteří z nich se do evropské společnosti integrovali dobře, avšak mnozí nikoli. Bydlí v oblastech, kam se nedoporučuje chodit, jejich ženy nosí burku, mluví arabsky, fársky nebo turecky a jejich primární lojalita nepatří Německu nebo Francii, ale *ummě* (globální muslimská komunita). I když mnozí z nich žijí v Evropě po léta, jsou stále ve skutečnosti cizinci. Zdá se, že mnoho jich ani nezná západní normy toho, co je správné a co špatné – jako muslim ve Velké Británii, který znásilnil třináctiletou, ale vězení se vyhnul, když vysvětlil soudci, že nevěděl, že to je nezákonné.

Správné otázky

Peter Hitchens si nedávno všiml, že v Evropě se mnozí „velmi vlivní lidé vydali na cestu ke spáchání sentimentální národní sebevraždy“. Zdá se, že evropské a americké elity se domnívají, že jedinou otázkou, o níž v současné krizi jde, je: „Budou Evropané soucitní?“ Je však třeba položit si jiné klíčové otázky, např.: „Přežije Evropa jako Evropa?“

Jiná otázka, již si můžeme položit, je tato: „Přežije křesťanství v Evropě kombinaci muslimské imigrace a evropské naitivity?“ Je pravda, že Církev musí připomínat křesťanům jejich povinnost pomáhat potřebným, ale je křesťanskou povinností spolupracovat na zničení křesťanství? Mohlo by se zdát, že ptát se, zda křesťanství v Evropě může přežít, je přehnaně burčující. Přesto je to otázka, která byla pro Evropany v minulých staletích stále aktuální – zejména pro ty, kdo žili na jejich jižních a východních hranicích.

Poučení z historie

Není náhoda, že Východoevropané jsou proti islámské imigraci odolnější než lidé žijící na Západě. Poláci, Slováci a Maďari mají za sebou dlouhé dějiny bojů s mus-

limskými nájezdníky. Odhaduje se například, že od patnáctého do osmnáctého století odvedli muslimové do otroctví milióny lidí z polsko-litevské unie.

Vypadá-li to jako dávná historie, uvažte, že Východoevropané se teprve před pětadvaceti lety osvobodili od vlády komunistů. Protože byli nedávno otroky jedné totalitní ideologie, nijak nedychtí si tuto zkušenost zopakovat s dalším utlačovatelským systémem. Poláci a Maďari chápou, že kalifové mohou být stejně tak nepřijemní jako rudí komisaři. Nedávná poroba pod komunistickými vládci bezpochyby oživila jejich vzpomínky na dřívější nájezdníky.

Zajímalo by mě, co se musí stát, aby se katolická církev rozpomněla na svůj staletý boj s islámem. V moderní době

Církev rychle pochopila totalitní povahu komunismu. Katoličtí kněží, akademici a novináři si celkově mnohem lépe uvědomovali komunistickou hrozbu než jejich sekulární kolegové. Přesto jen nesmírně pomalu začínají upozorňovat na nebezpečí neodmyslitelně spjatá s islámem. Doufejme, že se to brzy změní.

William Kilpatrick

<http://www.crisismagazine.com>

Přeložila Lucie Cekotová

(Mezitimulky redakce)

William Kilpatrick, psycholog, pedagog, publicista, dřívě profesor na Boston College

PROČ CÍRKEV NEPROVÁDÍ MISII?

Debata o uprchlících se u nás vyhýbá základní otázce, kterou je nebezpečí islamizace. Mluví se o tom, že migrantů je mnoho, že dělají nepořádek, že se chovají arogantně atd. Ale to přece není hlavní problém, to lze překonat. Nebezpečím je islám. Kdo jiný by proti němu měl vystupovat, když ne křesťané?

Exmuslimka Sabatina Jamesová na to znovu upozornila v rozhovoru pro německý tisk a kritizovala pasivitu křesťanů. Poukázala na to, že němečtí muslimové veřejně rozdávají korán, ale křesťané nerozdávají text Kázání na hoře. Přitom podle ní je řada muslimů znepokojena násilným chováním islamistů a hledají jinou cestu k Bohu, ale nikdo jim ji nenabízí. V některých pražských kostelích se věřící v přímluvách modlí za „evangelizaci Prahy“, ale kde ta evangelizace je?

Přitom v naší postkomunistické části Evropy máme ještě stále značnou svobodu slova, mluvit o křesťanství nám nepřináší žádné ústrky, což na západě Evropy už neplatí. Poukázal na to znovu Benjamin Kuras v rozhovoru pro DVTV: upozornil, že debata, kterou vede s moderátorkou Drtinovou, by např. v Britá-

nii neprošla. U nás ještě není nebezpečné jít do práce s křížkem na krku: britská zdravotní sestra i britská letuška za to přišly o místo. Je sice pravda, že muslimů je u nás ve veřejném prostoru relativně málo, ale je tu spousta ateistů, jejichž hrdost se opírá právě především o neznalost. Nechuť našeho obyvatelstva k neo-

Jistě, semenem křesťanů je krev mučedníků. Ale musíme opravdu čekat až na nejhorší?

marxistické agendě ale svědčí o tom, že naši „ateisté“ si stále uchovávají křesťanské instinkty. Ty chybějí např. německým křesťanům, jejichž církve jsou naopak neomarxistickou agendou zaplaveny.

V posledních letech se mi jen dvakrát stalo, že mi byl na ulici nabídnut Nový zákon, v obou případech jehovisty. Vysvětlení rozdílů mezi islámským fatalismem a středověkou tomistickou syntézou, podkládající zákon kauzality, předložil veřejnosti ateista Konvička: a je to také on, kdo

má být za své názory trestně stíhán – ne někdo z křesťanských teologů. My jsme od listopadového převratu sice často uráženi, ale nejsme stíháni. Jsme svobodní. Co nám tedy brání v evangelizaci?

Sabatina Jamesová, o níž jsem se na začátku zmínila, pochází z Pákistánu a byla vychována v muslimské rodině. Když přiznala svým rodičům („uprchlíkům“ do Rakouska), že uvěřila v Krista, vysvětlili jí, že jsou povinni ji zabít. Od té doby musí mít policejní ochranu. Jak to, že křesťané, jimž jde o život, se ke své víře hlásí, zatímco my mlčíme? Jak to, že se najdou katolíci, kteří považují za občanskou odvahu veřejně napadat svého arcibiskupa, ale na politické demonstraci se spojují s představitelům islámské komunity?

Jistě, semenem křesťanů je krev mučedníků. Ale musíme opravdu čekat až na nejhorší?

Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

OBAVY CHALDEJSKÉHO PATRIARCHY

Rozhovor s chaldejským patriarchou Louisem Raphaelem I.

Chaldejský patriarcha z Bagdádu Louis Raphael I. říká, že má obavy. Není přesvědčen o některých důsledcích nové evropské politiky ohledně uprchlíků prchajících ze Sýrie a dalších konfliktních oblastí.

Jaký je váš názor na nedávné aktivity mezinárodního společenství ohledně Blízkého východu? Došlo konečně k nějakému posunu?

Nedávno jsem se v chaldejské katedrále setkal s představiteli všech církví v Bagdádu spolu s řadou řeholnic a kněží. Kládeme si otázku, proč k tomu dochází teď, po čtyřech letech války v Sýrii a dvanácti letech konfliktů a masakrů v Iráku. Poté, co dovolili, aby se situace tak dlouho zhoršovala. Mám obavy.

Máte na mysli situaci uprchlíků? Trápí vás to, kdo jim otevírá dveře, či kdo je zavírá?

Tuto otázku nelze řešit sentimentálním nebo povrchním způsobem. Je zapotřebí soudnosti. Jediná trvalá řešení jsou ta, jež lze provádět přímo na místě. Tyto druhy řešení vyžadují čas a trpělivost při zavádění a realizaci jednotlivých procesů. Ale nezdá se, že to by byl zájem vedoucích představitelů států a mezinárodních organizací. Raději dovolují, aby jejich činy byly ovlivňovány emocemi veřejnosti.

Někteří navrhuji, aby nejprve byli přijímáni křesťanští uprchlíci a příslušníci pronásledovaných náboženských menšin. Je to dobrý nápad?

K tomu by nemělo dojít. I toto by nám způsobilo problémy. Podporí se tím ti, kdo říkají, že chtějí dát válce náboženské zdůvodnění. Ti, kdo na obou stranách říkají, že křesťané zde nemohou zůstat. Evropské země musí poskytnout útočiště těm, kdo je opravdu potřebují, bez ohledu na náboženství. A musí se vyvarovat toho, aby jednaly slepě a pomáhaly těm, kdo křesťany likvidují.

Co máte na mysli?

Existují organizace a skupiny, které pomáhají křesťanům utéct. Jejich posláním

je usnadnit odchod křesťanů. Financují ho. Naléhají na křesťany, aby opustili svou zemi, a otevřeně to přiznávají. Presentují to jako pomoc, kterou poskytují pronásledovaným. Nevím, jaká je jejich strategie. Možná až těmto zemím nebudou křesťané stát v cestě, bude jednodušší vyhlásit nové války, experimentovat s novými zbraněmi a prodávat je. Tyto jevy je třeba prozkoumat, a nikoli o nich jen klábit.

Foto: © Tony Frič, <http://www.tonyfric.com>

Křesťanské společenství, které se zrodilo v této zemi, nemůže organizovat exodus, jenž připraví cestu k jeho zániku.

Je ale možné zastavit matky a otce, kteří chtějí dát svým dětem naději na lepší budoucnost?

Nikoho nezastavujeme. Bylo by to jak nesprávné, tak i nemožné. Ale nemůžeme na ně ani naléhat, aby odešli. Nyní náš lid kritizuje. Chtějí, abychom pro ně sehnali letenky, víza a našli střediska pro uprchlíky v jiných zemích. To není možné. Stát to nemůže udělat. A ani Církev. Křesťanské společenství, které se zrodilo v této zemi, nemůže organizovat exodus, jenž připraví cestu k jeho zániku. Re-

spektujeme rozhodnutí odejít jako osobní volbu, ale nemůžeme ji podněcovat.

Takže někteří lidé žádají církev, aby organizovaly hromadný útěk...

Znamená to, že nyní existuje reálné riziko, že Blízký východ, Irák a Sýrie přijdou o všechny křesťany. Jakékoli prohlášení, které může přimět náš lid k emigraci, je v tuto chvíli nezodpovědné. Nelze hovořit dříve, než vezmeme v úvahu všechny faktory a možné důsledky i to, jak mohou být naše slova interpretována.

Někteří lidé tvrdí, že se za nynějším náhlým přijímáním přistěhovalců skrývají ekonomické zájmy. Má to s tím skutečně něco společného?

Slyšel jsem, jak někteří říkají, že hledají mladé lidi a že nechťejí staré a nemocné. Pravicové i levicové vlády se na tom shodnou. Je to dost zvláštní. Mohu potvrdit, že neutíkají jen vysídlenci. Kněží mi říkají, že odcházejí i lidé, kteří na tom nejsou finančně příliš špatně, například lidé, kteří pracují v bankách. Lidé, kteří ve skutečnosti nemusejí odejít. Cítí, že se naskytla příležitost, a obávají se, že tato možnost brzy pomine, a tak se jí snaží využít. A přitom ty chudší ani nenapadne odejít. Všichni tím ztrácí. Odcházejí ti nejschopnější, a přitom oni jsou jediní, kdo by mohl obnovit to, co bylo v uplynulých letech zničeno. A obzvláště to postihuje nás křesťany. Křesťané, s jejich otevřeností a humanitou, s jejich schopností žít společně s ostatními, by mohli hrát klíčovou roli v zemi, kde se narodili a kde žili i jejich otcové. Zároveň by mohli pomáhat svým muslimským spoluobčanům osvobodit se od džihádické ideologie, která i jim samotným způsobuje velké utrpení. Otevíráme kostely, školy, kliniky a nemocnice. Je tu síť subjektů, které se nesmírně

snaží zlepšit mírové soužití a společenský život mezi komunitami, zpřístupňují své služby všem. A teď to vypadá, že i tohle všechno je odsouzeno k zániku.

Loni jste vy a vaše Církev bojovali proti tomu, aby kněží a řeholníci emigrovali na Západ bez souhlasu svých biskupů...

Kněží a řeholníci, kteří utíkají z Blízkého východu, jsou „emigranti přepychu“. Využívají svého postavení, kontaktů a církevní podpory, aby utekli, vydávají se za pronásledované osoby a v některých případech využívají tuto nálepku k tomu, aby dostali peníze. Některým se podaří založit si na hesle „pronásledování“ výnosný a svatokrádežný podnik. Mnozí z nich uprchli z útočišť, kde nedochází k žádnému útlačku, a pak pomohli celým svým rodinám usadit se v pohodlí v Severní Americe. Učinili tak bez souhlasu svého biskupa a zrazují ducha dobrého pastýře.

Ale pastýři jsou také zapotřebí v komunitách blízkovýchodních křesťanů, kteří údajně migrují na Západ...

Biskupové, kteří slouží komunitám v diaspoře, nemohou přijít a „okrádat“ Blízký východ o kněze. Mohou jít a hledat je

ve svých komunitách, o kterých tvrdí, že vzkvétají. Skutečnost, že jsme přijali kněžství v těchto zemích, znamená, že jsme nabídli svůj život Bohu a nesmíme pro naše rodiny hledat život v luxusu. Tito „emigranti přepychu“ vytvářejí špatný příklad pro ostatní lidi. Naši kněží nás často přivádějí do míst, kde lidé trpí. Jsou trpícím nablízku a ukazují, že lze zakoušet radost evangelia i zde, v této situaci.

Nedávno jste odsoudil krádeže domů a pozemků patřících křesťanům, kteří odešli. A to nejen na územích ovládaných chalífátem...

Oblasti obsazené Daešem nebyly osvozeny. Možná to někomu vyhovuje. Mezitím jsou domy a pozemky křesťanů v Bagdádu a Kirkúku nelegálně vlastňovány. Existuje riziko, že v těchto oblastech bude nadobro změněna demografická rovnováha. Je zapotřebí mezinárodní zásah, který zajistí dodržování práv a vlastnictví těch, kdo byli nuceni odejít a případně se jednou vrátí. Měla by se tím zabývat OSN.

Existuje východisko z utrpení, které postihlo Blízký východ?

Řekl jsem to na schůzi Společenství Sant'Egidio v Tiraně a také v Paříži, na konferenci pořádané organizací Œuvre d'Orient: Neexistuje žádné „kouzelné tlačítko“, jehož stisknutím by se vše dalo vmžiku do pořádku. Bude trvat dlouho, než se tato hrozná situace napraví. Porážka džihádistické ideologie vyžaduje zapojení muslimských autorit a arabských vlád. Ale západní mocenské kruhy zaštiťují síly a státy, kde se džihádisté vždy těšili největší podpoře. Nyní v nastalé situaci s uprchlíky apelují na smysl pro humanitu, která našťestí v mnoha lidech stále žije. Džihádisté se zatím těší ochraně a kanálům, kterými proudí peníze a zbraně, jsou skryté. Války proti terorismu a za demokracii začaly v roce 2003 a jejich výsledkem je zrození monstra zvaného Daeš. To nám samozřejmě leccos napovídá.

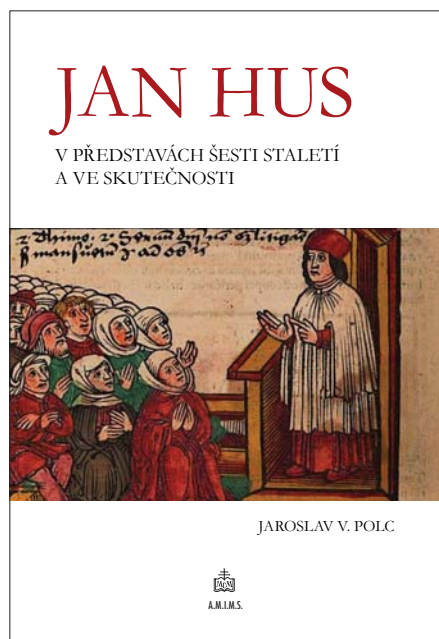
<http://vaticaninsider.lastampa.it>

Přeložil Pavel Štíčka

Jeho Blaženost Louis Raphael I. Sako, biskup katolické církve chaldejského obřadu, od r. 2013 patriarcha babylónský

Jan Hus v představách šesti staletí a ve skutečnosti

Při příležitosti šestisetletého výročí smrti mistra Jana Husa řekl papež František s odvoláním na jednoho ze svých předchůdců, na svatého Jana Pavla II.: „... je třeba dál studovat osobu a činnost Jana Husa, který byl dlouho předmětem sváru mezi křesťany a dnes se stal pohnutkou k dialogu. Toto ideologicky nepodmíněné bádání bude důležitou službou historické pravdě, všem křesťanům a celé společnosti, i za hranicemi vaší země.“ (dle www.radiovaticana.cz 15. 6. 2015).

Také my jsme se rozhodli přispět k tomuto tolik potřebnému nezaujatému poznání Jana Husa. Stálým odběratelům RC Monitoru zasíláme jako dárek knihu *Jan Hus v představách šesti staletí a ve skutečnosti*. Posíláme vždy jeden výtisk na každou objednávací adresu. Pokud jste v Monitoru výtisk knížky nenašli, jste zároveň

odběrateli časopisu *Milujte se!*, kde byla knížka vložena jako příloha také.

Jde o fundovaný výklad Mons. prof. ThDr. Jaroslava V. Polce, dlouholetého ředitele Knihovny Lateránské univerzity v Římě a bývalého děkana Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Další výtisky knihy, která vyšla v nákladu 40 000 výtisků, si můžete objednat v libovolném množství pro sebe i pro další šíření na adrese: Milujte se!, Řk. farní úřad, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí, e-mail: redakce@milujte.se; příspěvek na tisk jedné knihy se 128 stranami je 30 Kč + obyčejné poštovné České pošty.

Upřímné „Pán Bůh zaplať“ patří těm, kteří věnovali svůj čas a nemalé finanční prostředky, a tak umožnili vydání tohoto dnes tolik potřebného díla. V Kristu

P. Pavel Zahradníček

CO JE TO RODINA?

Z knihy francouzského filosofa Fabrice Hadjadja

Otázka je tak elementární, že se lze zeptat, zda je vůbec třeba ji klást. Můžeme se podívat nad kladením otázek po něčem tak zjevném, a někdo si může myslet, že odpověď povede jen k opakování banalit anebo ke komplikování toho, co je prosté. Jako bychom měli jenom jedinou alternativu: buď rozrážet otevřené dveře, anebo se utápět v maličnostech.

Současné však správně tušíme, že prvotní evidence jsou vždycky skryty ve svém vlastním světle. Nejsou jenom jako nos mezi očima, který je příliš blízko, aby byl viděn; ani jako krajina, kterou člověk už nesčetněkrát prošel a přestal si jí všimnout. Prvotní evidence jsou jako zdroj, který osvětluje a zakládá vše ostatní, a proto nemůže být založen nebo osvětlen. Ve vztahu k tomuto zdroji se podobáme nočním ptákům, kteří by chtěli pohlédnout do slunce, ale oslepní je přemíra světla.

Všichni pocházíme z nějaké rodiny, všichni začínáme s nějakým příjmením a naší kolébkou je určitá rodina. Rodina je základ. Avšak, *je-li rodina základem, pak není možné „založit rodinu“*. Pokud stojí na počátku našich konkrétních životů, je nemožné ji opravňovat anebo vysvětlovat, protože by bylo zapotřebí vystoupit k nějakému předešlému principu a rodina by nebyla ničím jiným než druhotnou a odvozenou skutečností, nikoli živnou půdou. Teoretici, kteří by chtěli, aby prvotní lidské společenství byla smlouva uzavřená mezi bezpohlavními a izolovanými jedinci, sami prohlašují, že jde o pouhou fikci a pracovní hypotézu, nikoli realitu.¹ Na rovině lidství neexistuje princip, který by rodinu předcházel. Nelze ji tedy vysvětlit, lze jenom poukázat na její přítomnost, která nás vždycky předchází.

Evidence tady předchází naše oči. A také je otevřela a vyzvala, aby se otevřely prvními úsměvy a prvními hlasy. A právě proto je tak nesnadné vyvracet toho, kdo se zatvrdí a odtělesní napadá-

ním rodiny. Je snadnější vysvětlit, že člověk pochází z opice než vysvětlit, že pochází z muže a ženy. První teze skutečně vyžaduje vysvětlení, a to mnohá, zatímco v druhém případě není co vysvětlovat,

Adam a Eva, Dóžecí palác, Benátky
Foto: Flickr, Gruenemann (CC BY 2.0)

Dnešní útoky na rodinu nás vybízí vrátit se k základu, k bytí rodiny, a přemýšlet o něm možná více než kdykoli předtím.

nejde ani o žádnou tezi, nýbrž o absolutně prvotní danost, stejně takovou, jakou je existence vnějšího světa. Jak totiž dokázat, že vnější svět existuje? Jak lze dokázat, že slunce osvětluje?

Není tedy nemístné poděkovat těm, kdo dnes napadají rodinu, poněvadž probouzejí naši pozornost a podněcují nás k úvaze nad touto evidencí, která předchází každou objektivitu. Jejich po-

chybování je milostí. *Hereze jsou potřeba*. Prohlašuje to svatý Pavel v prvním listě Korintánům (11,19): „*Nedá se tomu vyhnout, že mezi vámi dojde i k rozštěpení. Tak se aspoň ukáže, kteří z vás jsou opravdu dobří.*“ Důkaz je v tomto případě fotografický, má vyjevující funkci. Je jako krize, která důkladně zvažuje a umožňuje vytrýbit ryzí zrnko anebo valoun zlata.

Nynější námitky obsahují část obvinění, proti němuž je důležité se bránit. A nutí ke hledání příčin, před kterými se není třeba chránit. Pochybnost nás v této souvislosti vybízí vrátit se k základu (základu, který je třeba brát do úvahy ve smyslu velmi tělesném), k bytí rodiny. Především o jejím bytí nás nynější okolnosti vybízí přemýšlet možná více než kdykoli předtím.

Počátek se zjevuje opravdu jedině na konci. Naše inteligence je tak slabá, naše vůle tak nevděčná, že je zapotřebí ohrožení této reality rozkladem, abychom ji konečně začali uznávat. Když se země třese, lze postřehnout velkodušnost, se kterou nás až do té chvíle nosila; velkodušnost, která je jako každá pravá velkodušnost diskretní, skrývá se a nežádá nic na oplátku.

Fabrice Hadjadj
Z italského vydání Ma che cos'è una famiglia?, Ares, Milano 2015
přeložil Milan Glaser SJ
Radio Vaticana

Fabrice Hadjadj (*1971), francouzský katolický spisovatel a filozof, člen Papežské rady pro laiky

¹ J. J. Rousseau píše ve svém úvodu k *Pojednání o původu nerovnosti mezi lidmi* (1754): „Ponechme stranou fakta.“ Na začátku svého spisu *O společenské smlouvě* (1,2) se však neobejde bez toho, aby tento zásadní fakt připustil: „Ze všech nejstarší a jedinou přirozenou společností je rodina.“

Jak to vidí Stanislav Příbyl

Co napovídá jedna hudební autobiografie?

Víra a tajemství patří k sobě, a proto se latinské zpěvy lépe podílely na díle eucharistie než ty v lidovém jazyce. Latina nebyla překážkou, ale pomůckou.

Hudba je tak výjimečným fenoménem, že může propůjčit specifickou podobu některým literárním žánrům. Z 18. století pochází například slavný hudební cestopis od anglického autora Charlese Burneye. Jiným počinem je vlastní hudební životopis, se kterým se můžeme seznámit v podobě knihy „Hudební cesta“, jejímž autorem je současný katolický myslitel, Francouz Philippe Nemo (česky vydalo Centrum pro studium demokracie a kultury, 2014).

Okouzující, ale zároveň i velice poučné je v knize svědectví o autorových dětských zkušenostech s kostelní hudbou. Ty prožíval v období před liturgickou reformou: „Bylo to ještě před Druhým vatikánským koncilem, který oprávněně hodlal liturgii omladit, ale jeho ustanovení byla ve Francii uplatňována způsobem, u něhož mám pochybnosti, že by byl veden Duchem Svatým... Angažovaní biskupové prohlásili, že zpívat bude všechen lid, a ne jen elita, a jelikož lid je schopen zazpívat jen ty nejjednodušší melodie, výsledkem byl zákaz složitější hudby v kostele. Tím se Církev sama připravila o hudební dě-

dictví nedostižné hodnoty a nahradila je jednohlasou hudbou, která trhala uši a byla ošklivá jak smrt.“ K tomu je třeba poznamenat, že koncilová reforma nalezla románské země – na rozdíl od středoevropských – po této stránce nepřipravené, neboť v nich chyběla bohatá kancionálová produkce písní v národních jazycích, na jakou jsme zvyklí například u nás.

Autor si vybavuje první dětské vzpomínky na „neuvěřitelnou“ latinskou mši *De angelis* a připojuje nadsazený kritický šleh: „Když ta zmizela z francouzských kostelů, zmizely i tři čtvrtiny věřících.“ Cenná je ovšem jeho reflexe tehdejší katechetické praxe, která děti ke zpěvu hodnotných církevních písní vedla: „V rámci hodin katechismu jsme měli zvláštní zkoušky, kde jsme se je učili. Když tak přemýšlím o té době, uvědomuji si, že děti byly důsledně vedeny; kultivovanosti se opravdu nedá dosáhnout bez cíleného vzdělávání a trvalé plody nese jen to, co jsme se naučili s vynaložením vůle, snahy a pod tlakem hodnocení; tyto nácviky byly velmi důkladné a katecheti dětem věnovali tolik času, kolik

bylo potřeba.“ Je zřejmé, že cílem takové katechetické a liturgické výchovy nebyla zábava. Na ni jistě zbyl čas po výuce.

Pragmatické „pastorální“ argumenty o nesrozumitelnosti a nevhodnosti latiny jako liturgického jazyka, která je úskalím především pro děti, nevyvrací francouzský filosof konstruovanými racionálními argumenty, nýbrž zpytující reflexí prožitků své dětské duše: „Byly tu i latinské zpěvy. Od samého začátku jsem pocítoval upřímný respekt ke slovům, která si i v překladu zachovávala svou tajuplnost. Víra a tajemství patří k sobě, a proto se latinské zpěvy lépe podílely na díle eucharistie než ty v lidovém jazyce. Latina nebyla překážkou, ale pomůckou (*sic!*). Zvlášť blízko mám k *Tantum ergo*, které jsem se naučil k prvnímu svatému přijímání, s podivuhodně slavnostní melodií, z jejíhož každého zákrutu prosvítá tajemná pravda.“ Ale – jaká pravda asi prosvítá z „dětských mší“, plných plyšových panduláků a anekdotických scének? Čím se při nich asi naplňují dětské duše?

P. Doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D.,
J.C.D, docent církevního práva

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999

on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

F. Fernández-Carvajal: Rozmluvy s Bohem

Tato edice nabízí možnost vstoupit do vztahu s Bohem, mluvit s ním o věcech každodenního života a učit se v Božím světle nacházet odpovědi pro svůj život.

Jednotlivé díly pokrývají tato liturgická období: 1 (Advent – Doba vánoční – Zjevení Páně, 250 Kč), 2a (Postní doba – Velikonoční triduum, 235 Kč), 2b (Velikonoční období, 240 Kč), 3a (Mezidobí 1.–7. týden, 269 Kč), 3b (Mezidobí 8.–13. týden, 269 Kč), 4a (Mezidobí 14.–18. týden, 259 Kč), 4b (Mezidobí 19.–23. týden, 259 Kč), 5a (Mezidobí 24.–29. týden, 269 Kč), 5b (Mezidobí 30.–34. týden, 249 Kč), 6 (Slavnosti a svátky v lednu až červnu, 255 Kč) a 7 (Slavnosti a svátky v červenci až prosinci, 255 Kč).

Při koupi všech dílů pro mezidobí (3a, 3b, 4a, 4b, 5a a 5b) v knihkupectví Paulínky nebo v e-shopu nakladatelství Paulínky bude poskytnuta sleva 15%.

Letem světem

Že v Norsku odebírají děti rodinám často z velmi pochybných důvodů a bez řádné obhajoby tohoto radikálního a destruktivního zásahu státu do soukromí lidí všichni víme. **Minulé pondělí si norský Barnevernet přijel pro pět dětí do rumunsko-norské rodiny Ruth a Mariuse Bodnariových. Sled události byl neuvěřitelně rychlý.** A důvod odebrání? Jedna ze starších holčiček vyprávěla ve škole o Bohu, **rodina je totiž věřící.** Sociální úřad to nazývá doslova „křesťanským radikalismem“. Nedopustí Bůh takové věci nikde, ani v Norsku ani nikde jinde. Doufejme, že i u nás se ti, kdo řídí kormidlo politické korektnosti, včas probudí.

„Prognostiku nepovažuji vůbec za vědu, čímž bych mohl získat malé bezvýznamné plus u pražské kavárny, médií,“ píše na svém (opět výstižném) blogu Václav Klaus ml. a ptá se (po pařížských útocích): „Co teď bude s Evropou? No s Evropou nic, to bude stále druhý nejmenší světadíl od Uralu k Atlantskému oceánu, ale co bude s Evropskou unií?“ Když si pak klade otázky ohledně zničení teroristických center a zdrojů násilí, říká: „Bombardováním se toho dá bezesporu hodně zničit, nevím ale, jestli se dá jen bombardováním vyhrát a ukončit nějaká válka. Noviny také nic nepíší o tom, že by cílem náletů byla i některá předměstí Paříže, Bruselu či Marseille, kde se nacházejí řady fanatických bojovníků protivníka. Invaze migrantů pokračuje a má nadále podporu jak šéfa EU Junckera, tak šéfky nejlivnějšího a největšího

státu Merkelové. – Takže co bude dál? Co nás čeká? – Migrační krize je krize, jejíž příčinou je Evropská unie a její politika. Jednotlivé státy by si se situací hravě poradily (pokud by měly vůli) a nic podobného by nepřipustily. Ale ve společné evropské ‚vzájemnosti‘ se dají migranti posílat dál někomu jinému, a ten ať si to řeší,“ odpovídá Klaus ml. „Ale řešení, které nám budou cpát, bude ‚více Evropy‘. Evropa má málo pravomocí. Navíc se

Koláž: mimi

její nevděční obyvatelé začínají bouřit, že si to takhle nepředstavovali. Takže já očekávám taková evropská opatření: 1. Omezit držení zbraní pro normální obyvatele....“ **No a s tím se už na půdě EU v minulém týdnu aktivně začalo.** Opatření se připravují. Klaus ml. svou prognostickou genetickou linku nezapře.

„Migrační vlny nejsou nic nového. Stejně jako každý sociální proces začaly, dosáhly zenitu a odezněly. Západ nemůže fungovat jako pohotovostní stanice, kam se čas od času odloží pár set tisíc běženců, když

jeden potentát svrhne jiného potentáta,“ řekl v rozhovoru na webu ceskapozice.cz politolog a ekonom Petr Robejšek. Mimo jiné také říká: „Západní společnosti se staly rukojmím finančního průmyslu. Já přitom striktně rozlišuji mezi reálnou ekonomikou, která něco vyrábí, a virtuální, spekulativní, jejíž osa je ve finančním průmyslu. Když přišla eurokrize, Evropa už byla zatížena tím, že se státy vyčerpaly záchranou bank. Jejich hrací prostor proto byl mnohem omezenější, než kdyby z něčeho nic přišlo Řecko.“ Na otázku „**Je vůbec možné udržet Evropu na tradičních hodnotách?**“ Robejšek odpovídá: „Podívejme se na některé západní společnosti, které v minulosti propadly, jak říkám, psychické poruše multikulturalismu. Všichni už zjistili, že to takto nejde. Nicméně z toho nevyvodili odpovídající důsledky. Například v Německu se multikulturalismus prosadil, protože vyhovoval představám o nové integrované společnosti. Musíme se postarat o vyšší míru asimilace. **Tedy aby lidé nepřijímali jen západní blahobyt, nýbrž i větší část jeho hodnot. Ve výsledku ale vznikly více nebo méně silné paralelní subkultury, zejména islámsky strukturované společnosti. V těchto kulturech je důležitým elementem velká rodina jako zabezpečení ve stáří, jako jednotka, která sebe sama udržuje.** Z toho pro mne vyplývá, že existuje poměrně silný potenciál, aby se toto nebezpečí převážení islámského kulturního okruhu stalo reálným.“

-zd-

6. 12. Ne	2. neděle adventní Bar 5,1–9, Žl 126, Flp 1,4–6.8–11, Lk 3,1–6	13. 12. Ne	3. neděle adventní (<i>Gaudete</i>) Sof 3,14–18a, Iz 12, Flp 4,4–7, Lk 3,10–18
7. 12. Po	Památka sv. Ambrože, biskupa a učitele církve Iz 35,1–10, Žl 85, Lk 5,17–21	14. 12. Po	Památka sv. Jana od Kříže, kněze a učitele církve Nm 24,2–7.15–17a, Žl 25, Mt 21,23–27
8. 12. Út	Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu Gn 3,9–15.20, Žl 98, Ef 1,3–6.11–12, Lk 1,26–38 (<i>Doporučený svátek</i>)	15. 12. Út	sv. Valerián, biskup Sof 3,1–2.9–13, Žl 34, Mt 21,28–32
9. 12. St	sv. Jan Didak Cuauhtlatatzin, laik, vizionář Iz 40,25–31, Žl 103, Mt 11,28–30	16. 12. St	sv. Adelháida (Adéla) Iz 45,6b–8.18.21b–25, Žl 85, Lk 7,19–23
10. 12. Čt	sv. Julie a Eulálie Iz 41,13–20, Žl 145, Mt 11,11–15	17. 12. Čt	sv. Lazar Gn 49,1a.2.8–10, Žl 72, Mt 1,1–17
11. 12. Pá	sv. Damas I., papež Iz 48,17–19, Žl 1, Mt 11,16–19	18. 12. Pá	sv. Rufus a Zosim, mučedníci Jer 23,5–8, Žl 72, Mt 1,18–24
12. 12. So	Panna Maria Guadalupská Sir 48,1–4.9–11, Žl 80, Mt 17,10–13	19. 12. So	bl. Urban V., papež Sd 13,2–7.24–25a, Žl 71, Lk 1,5–25

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.